

COLEGIUL DE DISCIPLINĂ ȘI ETICĂ
din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor

H O T Ă R Ă R E A nr. 3-12/2026

cu privire la examinarea contestației avocatului Aliona Dragomir, în interesele lui Denis Russu împotriva Deciziei din 29.08.2025 de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura mun. Chișinău, Roman Moraru, Ion Geru, Viorel Postovanu și adjunctului-interimar al procurorului șef al Procuraturii mun. Chișinău, Viorel Beiu, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară

06 februarie 2026

mun. Chișinău

Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, în componența:

Președinte – Alexandru Lozan;

Membrii – Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Constantin Șușu, Vitalie Sîli, Oleg Televca și Pavel Țurcan, examinând în ședință publică contestația avocatului Aliona Dragomir, în interesele lui Denis Russu, împotriva Deciziei din 29.08.2025 de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura mun. Chișinău, Roman Moraru, Ion Geru, Viorel Postovanu și adjunctului-interimar al procurorului șef al Procuraturii mun. Chișinău, Viorel Beiu, audiind raportul domnului Oleg Televca-

C O N S T A T Ă :

Cu referire la înregistrarea contestației

La data de 03.09.2025 la Consiliul Superior al Procurorilor, a fost înregistrată contestația avocatului Aliona Dragomir, în interesele lui Denis Russu cu nr. de înțrare xxxx, împotriva Deciziei din 29 august 2025 de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura mun. Chișinău, Roman Moraru, Ion Geru, Viorel Postovanu și adjunctului-interimar al procurorului șef al Procuraturii mun. Chișinău, Viorel Beiu, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale contestației

Nefiind de acord cu soluția Inspecției Procurorilor din 29.08.2025, la data de 03.09.2025, avocatul Aliona Dragomir a înregistrat contestația împotriva acesteia și a solicitat examinarea cazului în fond și emiterea unei noi hotărâri de constatare a abaterii disciplinare și sancționarea procurorilor menționați supra.

Contestația este depusă în limba română, este semnată electronic de către autor. Din perspectiva art.49 alin.(4) din Legea nr.3/2016, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Conform materialelor procedurii disciplinare, se constată că Decizia din 29.08.2025 a fost expediată petiționarului la data de 29.08.2025 cu nr.de ieșire xxxr/25 și a fost recepționată de către petentă la aceeași dată. Astfel, verificând prealabil toate chestiunile legate de respectarea termenului de contestare, Colegiul constată că

termenul de depunere a contestației împotriva Deciziei Inspecției procurorilor a fost respectat de către petenți.

Cu referire la sesizare

La 07.07.2025 la Consiliul Superior al Procurorilor a parvenit sesizarea dlui Denis Russu și a reprezentantului acestuia, avocata Aliona Dragomir, pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către procurorii în Procuratura mun.Chișinău, Roman Moraru, Ion Geru, Viorel Postovanu și adjunctul-interimar al procurorului șef al Procuraturii mun.Chișinău, Viorel Beiu.

La 10.07.2025 conform competenței, sesizarea a fost redirecționată pentru verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată fiindu-i acordat nr. xxxx/25.

Prin dispoziția Inspectorului-șef al Inspecției procurorilor nr.xxx din 10.07.2025, sesizarea menționată *supra* a fost repartizată pentru examinare inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor Constantin Miron.

Prin decizia din 04.08.2025 a inspectorului în Inspecția procurorilor Constantin Miron, în legătură cu aflarea în concediul anual de odihnă a procurorului Ion Geru, a fost stabilit un nou termen de verificare disciplinară – până la 10.09.2025, în temeiul art.47 din Legea nr.3/2017, pct.138, 140 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, aprobat *prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-232/2024* din 07.08.2024, despre ce au fost informați autorii sesizării.

La 08.08.2025 autorii sesizării au înaintat o cerere de recuzare inspectorului Constantin Miron pe motiv, că anterior, acesta în calitate de procuror PCCOCS a accesat date cu caracter personal a lui Denis Russu.

Prin decizia din 11.08.2025 a Inspectorului șef-interimar Igor Eșanu a fost admisă cererea de recuzare a inspectorului Constantin Miron, iar sesizarea nr.xxxx/25 cu privire la faptele procurorilor Roman Moraru, Ion Geru, Viorel Postovanu și Viorel Beiu a fost repartizată spre verificare inspectorului în Inspecția procurorilor Iurie Caraman.

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare

Autorii sesizării invocă: „*Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Principal (procurorii - n.a.) continuă să ignore încheierile și deciziile instanțelor de judecată și, în orice mod posibil, nu face absolut nimic în cadrul unei examinări complete și obiective a procesului penal nr. xxpr/16 din 18.02.2016 privind preținsele rele tratamente admise de către angajații organelor de drept în privința cet. Denis Russu, [cet. Xxxxxx Xxxxxx, cet. Xxxxxx Xxxxxx și cet. Xxxxxx Xxxxxx], chiar și după Demersul expediat în adresa conducerii Procuraturii Generale și a Consiliului Superior al Procurorilor de către Oficiul Avocatului Poporului din 09.12.2021 cu nr. xx-xxx-x/21-xxxx.*

Astfel, există circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea procurorilor din cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, cei care, au participat la adoptarea hotărârilor referitoare la această cauză în care și-a expus opinia sa, prin care pledează pentru neînceperea urmăririi penale, totodată începând din anul 2021- prezent, toate ordonanțele procurorilor vizați, au fost anulate de instanțele judecătorești.

La data de 15.10.2022 procurorul Roman Moraru a emis ordonanța de neînceperea a urmăririi penale pe marginea procesului penal nr. xx/xx, ordonanță care la 04.11.2022, în urma verificării din oficiu, cu titlul de control ierarhic superior a fost anulată de către adjunctul-interimar al procurorului șef al Procuraturii mun.Chișinău dl Viorel Beiu, ca fiind emisă prematur.

La data de 18.11.2022 procurorul Roman Moraru a emis ordonanța de neînceperea a urmăririi penale pe marginea procesului penal nr. xx/xx. La data de 27.12.2022 și 29.12.2022 au fost înaintate plângerile avocatei Aliona Dragomir în interesele victimelor și plângerea petiționarului Denis Russu, în baza art. 299¹ CPP.

La 11.01.2023 procurorul ierarhic superior Viorel Beiu, examinând plângerea avocatei Aliona Dragomir, în interesele lui XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și Denis Russu din 27.12.2022, precum și plângerea lui Denis Russu din 29.12.2022, prin ordonanța a dispus respingerea integrală a plîngerii, ca fiind neîntemeiată.

La data de 06.03.2023 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecătorul de instrucție, Victor Rațoi, examinând plîngerile avocatului Aliona Dragomir, în apărarea drepturilor libertăților și intereselor legitime a petiționarilor Russu Denis, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și a lui Denis Russu în ordinea art. 313 CPP, a admis parțial plângerea¹ depusă și a declarat nulă ordonanța din 18.11.2022, emisă de către procuror Roman Moraru, privind refuzul în începerea urmăririi penale în cadrul procesului penal nr. xx/xx cu clasarea procesului și ordonanța din 11.01.2023 a procurorului ierarhic superior Viorel Beiu, privind respingerea plîngerii, obligând procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor lui Russu Denis, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX.

Prin urmare, instanța de judecată a ajuns la concluzia că dezacordul avocatului și petiționarilor cu actele a căror legalitate se contest este axat pe faptul că nu au fost efectuate toate acțiunile de verificare necesare pentru a se elucida obiectiv circumstanțele cazului.

În același timp, se constată că, circumstanțele care vizează pretențiile petiționarilor privind reținerea lui D. Russu, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX nu au fost examinate detaliat în raport cu datele prezentate și argumentele formulate. Nu s-au expus clar procurorii nici privitor la pretențiile ce vizează preținse ilegalități admise în perioada 08.12.2017 - 11.09.2019 în care Russu Denis a fost deținut în izolator în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău și care au fost motivele acestei izolări.

Însuși procurorul a indicat că nu a cunoscut despre existența unor înregistrări care ar cuprinde mai amplu procesul de reținere al acelor persoane și preținsele ilegalități admise în acesta. Nu este clar din care motiv nu s-au audiat toți cei implicați în procesul respectiv și care ar putea relata date utile procesului privitor la circumstanțele ce servesc obiectul investigației. Procurorii au omis să efectueze acțiunile respective, dar nici nu au motivat din care cauză nu au efectuat acțiunile menționate în actele a căror legalitate este contestată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08.06.2023 a fost repins ca nefondat recursul procurorului Ion Geru cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06.03.2023.

La data de 21.07.2023 procurorul Ion Geru a emis ordonanța de neînceperea a urmăririi penale pe marginea procesului penal nr. 17/16. La data de 27.12.2022 și 29.12.2022 au fost înaintate plîngerile avocatei Aliona Dragomir în interesele victimelor și plângerea petiționarului Denis Russu, în baza art. 299¹ CPP.

La 21.08.2023 procurorul ierarhic superior Viorel Beiu, examinând plângerea avocatei Aliona Dragomir, în interesele lui XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și Denis Russu din 27.12.2022, precum și plângerea lui Denis Russu din 29.12.2022, prin ordonanța a dispus respingerea integrală a plîngerii, ca fiind neîntemeiată.

La data de 05.04.2024 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecătorul de instrucție, Victor Rațoi, examinând plîngerile avocatului Aliona Dragomir, în apărarea drepturilor libertăților și intereselor legitime a petiționarilor Russu Denis, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și a lui Denis Russu în ordinea art. 313 CPP, a admis parțial plângerea depusă și a declarat nulă ordonanța din 21.07.2023, emisă de procurorul Ion Geru, privind refuzul în începerea urmăririi penale în cadrul procesului penal nr. xx/xx cu clasarea procesului și ordonanța din 21.08.2023 a procurorului ierarhic superior Viorel Beiu, privind respingerea plîngerii, obligând procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor lui Russu Denis, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX.

Instanța de judecată a ajuns la concluzia că: „în același timp, se constată că, circumstanțele care vizează pretențiile petiționarilor privind reținerea lui D. Russu, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX nu au fost examinate detaliat în raport cu datele prezentate și argumentele formulate.

¹ Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 06.03.2023 s-au respins ”solicitățile petiționarilor de a se recunoaște XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și Denis Russu în calitate de parte vătămată, recunoașterea acțiunii civile, și efectuarea acțiunii de confruntare pe marginea examinării procesului penal, pornit pe faptul preținsele acțiuni de tortură în privința lui XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și Denis Russu în timpul acțiunilor de reținere și audiere în cadrul cauzei penale nr. XXXXXXXX”.

Solicitățile petiționarilor de a se obliga procurorul să lichideze deficiențele stabilite anterior de instanțele Judecătorești, menționate prin încheiere din 11.09.2020, din 18.06.2021, din 31.01.2022 și din 06.03.2023 urmează a fi executate în mod evident în măsura în care nu au fost lichidate omisiunile respective.

La data de 23.04.2023 procurorul Viorel Postovanu a emis ordonanța de neînceperea a urmăririi penale pe marginea procesului penal nr. xx/xx.

La 26.06.2024 procurorul ierarhic superior Viorel Beiu, examinând plângerea avocatei Aliona Dragomir, în interesele lui XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și Denis Russu din 11.06.2024 și a cet.Denis Russu din 12.06.2024, prin ordonanță a dispus admiterea parțială a plîngerilor, a anulat ca neîntemeiată ordonanța din 23.04.2024 cu reluarea investigațiilor.

La data de 11.07.2024 procurorul Roman Moraru a emis ordonanța de neînceperea a urmăririi penale pe marginea procesului penal nr. xx/xx și clasare a procesului penal.

La data de 31.07.2024 și 01.08.2024 au fost înaintate plîngerile avocatei Aliona Dragomir în interesele victimelor și plângerea petiționarului Denis Russu, în baza art. 299¹ CPP împotriva ordonanței procurorului Roman Moraru din 11.07.2024.

La 15.08.2024 procurorul ierarhic superior Viorel Beiu, examinând plângerea avocatei Aliona Dragomir, precum și plângerea lui Denis Russu, prin ordonanța a dispus respingerea integrală a plîngerilor, ca fiind neîntemeiată.

La 18.10.2024 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a emis încheierea, prin care a respins pîngerile avocatei Aliona Dragomir, precum și plângerea lui Denis Russu împotriva ordonanțelor procurorului Roman Moraru din 11.07.2024 și a procurorului ierarhic superior Viorel Bediu din 15.08.2024.

Prin decizia Curții de Apel Centru din 03.06.2025 s-au admis plîngerile avocatei Aliona Dragomir și a lui Denis Russu, s-a casat încheierea judecătorească din 18.10.2024, s-au admis plîngerile adresate în temeiul art.313 Cod de procedură penală și s-au anulat ordonanța procurorului Roman Moraru din 11.07.2024 și a procurorului Viorel Beiu din 15.08.2024, adoptate în cadrul procesului penal nr.17 din 18.02.2016. S-a obligat procurorul să lichideze încălcările depistate.

Autorii sesizării invocă, că dezacordul cu acțiunile procurorului Roman Moraru constă în (pag.28 din sesizare):

[...] cele mai importante indicații ale judecătorilor au rămas ignorate, respectiv procurorul responsabil în mod conștient se eschivează de la executarea hotărîrii instanței de judecată și intenționat împiedică executarea ei, pentru a bloca orice investigație obiectivă în privința colaboratorilor de drept, antrenați la examinarea cauzei penale nr. XXXXXXXX din 30.05.2014, prin folosirea armei și altor obiecte adaptate în acest scop, i-au cauzat intenționat inculpaților dureri și suferințe fizice și psihice în timpul reținerii la 04.07.2014, audierii în cadrul acestei cauze penale din 04 și 05 iulie 2014 și alte ilegalități săvîrșite ulterior.

În confirmarea alegațiilor de mai sus, autorii sesizării indică: Or, prin decizia sa din 03.06.2025, Curtea de Apel Centru a reținut următoarele: „după audierea martorilor și declarațiilor suplimentare a victimei, Denis Russu din 05.07.2024, procurorul Roman Moraru nu a avut un rol activ și nu a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului. De facto, procurorul a ignorat toate cerințele victimei Denis Russu, și anume: nu s-a expus asupra solicitării privind recunoașterea în calitate de parte vătămată, a ignorat declarațiile lui Denis Russu, prin care ultimul recunoaște că a fost martor ocular de aplicare torturi în privința lui XXXXXX XXXXXX și fiicei sale în incinta Procuraturii Generale (bd. Ștefan cel Mare, 73) la data de 04.07.2014, deloc nu s-a expus asupra solicitării lui Denis Russu privind efectuarea unui „experiment” și „confruntarea” cu așa numiți colaboratori a IGP MAI, care au făcut declarații false cu privire la ridicarea armei de la Stăuceni, deoarece niciodată nu a fost acolo și nu a participat la așa numită ridicare, nu s-a expus asupra solicitării lui Denis Russu de a fi audiat de colaboratorii Serviciului de Informații și Securitate RM, aceasta audierea victima a solicitat-o deja în anii 2022 - 2023 anume în fața judecătorului de instrucție Victor Rațoi, nu s-a expus, din care motiv nu a fost pornită cauză penală cu privire la folosirea pistoalelor mitralieră la 04.07.2014, când colaboratorii BPDS „Fulger” au făcut mai multe trageri pe str. Xxx XXXXXXXX din mun. Chișinău. Or, anume conform prevederilor Regulamentului de aplicare armamentului, după tragerea în plină stradă de oameni, procurorii cel puțin erau obligați să pornească dosarul penal, să audieze colaboratorii IGP MAI cu dispunerea efectuării expertizei

balistice și trasologice. Procurorul a ignorat cerințele legale ale victimei Denis Russu, stipulate de prevederile Recomandării nr. 38 al CSJ privind efectuarea unui experiment la fața locului, or, mai mult de 8 ani, nici unul din colaboratorii nu a recunoscut fapta aplicării armei și împușcăturilor directe în partea lui (pe șantier de la str. XXXXXXXX). Iar, după ridicarea CD- video de la portalul xxxxxxxxxxxxxxxx.md, atât procurorii, cât și angajații MAI au schimbat declarațiile, nu s-a expus asupra solicitării privind efectuarea unei expertize în privința lui XXXXXX XXXXXX, deoarece există probe care dovedesc maltratarea acestuia. Mai mult, XXXXXX XXXXXX deja a fost recunoscut de procurorul Sergiu ROȘU în calitate de parte vătămată în cauză penală nr. XXXXXXXX, când a fost răpit și torturat de la partea stângă a Nistrului. A solicitat audierea celor colaboratori, care a adus silit pe cet. XXXXXX XXXXXX la biroul procurorului Moșneaga V., deoarece acolo a văzut că XXXXXX XXXXXX a fost bătut, plin în sânge, fără încălțăminte și în hainele murdare. OUP ascunde numele acestor angajați sistemului MAI sau altei structuri. Mai indică apărarea că după audierea martorului reținerii și împușcăturilor, cet. XXXXXX XXXXXX, a fost identificată încă o persoană, și anume cet. XXXXXX XXXXXX care a fost la fața locului, care nemijlocit a fost martorul acțiunilor polițiștilor din 04.07.2014. Astfel, procurorul Roman Moraru nu a avut un rol activ la identificarea locului aflării atât a cet. XXXXXX XXXXXX, cât și a cet. XXXXXX XXXXXX, pentru a fi posibil audierea numiților la un proces-verbal. Nu a fost cercetat modul de reținere din 04.07.2014, or, toate cele expuse prin declarațiile colaboratorilor poliției nu corespund adevărului, iar după examinarea detaliată a acestui video, procurorul era obligat să pornească urmărire penală pe faptul presiunii din partea colaboratorilor organelor de drept, antrenați la examinarea cauzei penale nr. XXXXXXXX, care prin folosirea armei și a altor obiecte adoptate acestui scop, i-au cauzat intenționat inculpaților dureri și suferințe fizice și psihice în timpul reținerii la 04.07.2014 și audierii în cadrul cauzei penale nr. XXXXXXXX din 30.05.2014. După audierea martorului XXXXXX XXXXXX, nu a fost adoptată concluzia corespunzătoare cu analiză detaliată celor declarate. Procurorul nu a reacționat și nu a cercetat suplimentar fapta apariției și dispariției din probele dosarului penal armei de foc, anume a pistolului de model Makarov fără număr cu țeava confecționată artizanal și amorsor de sunet (acest obiect a fost aruncat în timpul percheziției, ulterior a avut loc amenințări psihice folosind această armă de foc, iar după ce au fost semnate toate actele, arma în cauză a dispărut din materialele cauzei penale și la 31.07.2014 arma în cauză nu mai figura în ordonanță procurorului PITEI Anatolie de recunoaștere a obiectelor în calitate de corpuri delictive). Au fost ignorate de către procuror probe atașate la materialele procesului cu privire la confirmarea faptei încarcerării lui Denis Russu, de la 08.12.2017 până la 11.01.2019, la indicațiile procurorilor în colaborare cu angajații ANP, în celulă solitară de un singur, la etapă cercetării cauzei penale nr. XXXXXXXX, or, versiunea martorului XXXXXX XXXXXX, care la moment actual deține funcția de director adjunct al Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, str. Bernardazzi, nr. 3 privind aplicarea prevederilor art. 309 alin.(l) pct. c) și e) Cod de Executare în privința deținutului Denis Russu, contrazice cu răspunsurile oferite anterior de conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor (mun. Chișinău, str. Titulescu, nr. 35). În această ordine de idei, considerăm că procurorul Roman Moraru deloc nu a analizat actele anexate în coraport cu declarațiile martorului XXXXXX XXXXXX. Nu a fost efectuată nici una din procedurile referitor la stabilirea adevărului semnat la procesul verbal de cercetare la fața locului, în regiunea Stăuceni (a fost ignorată cererea privind efectuarea acțiunii de confruntare) nu a fost efectuată cercetare la fața locului și experimentul (ignorând încheierea din 31.01.2022 a judecătorului Alina Gorceac). După audiere a procurorului Denis Rotaru în legătură cu circumstanțele în care acesta a avut acces liber pe teritoriul penitenciarului pentru a influența pe victima Denis Russu, fără acordul și permisiunea scrisă a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ouș Ludmila, fapt confirmat deja prin materialele procesului, procurorul nu a reacționat corespunzător în vederea stabilirii adevărului. Nu au fost efectuate și alte procedurile procesuale pentru colectarea probelor privind constatarea și identificarea tuturor persoanelor implicate în acte de tortură, or potrivit încheierii din 05.04.2024 judecătorului de instrucție, solicitările petiționarilor de a obliga procurorul să lichideze deficiențele stabilite anterior de instanțele judecătorești, menționate prin încheiere din 11.09.2020, din 18.06.2021, din 31.01.2022 și din 06.03.2023 urmează a fi executate în mod evident în măsură în care nu au fost lichidate omisiunile respective (a se vedea încheierea din 05.04.2024 a judecătorului Rațoi V.). Mai mult, indică apărarea că procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Roman Moraru nu a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea faptului de răpirea și maltratarea a lui XXXXXX XXXXXX în Procuratura Generală, or, cu o zi înainte de aceste evenimente de tortură, la data de 03.07.2014 în adresa așa numitului Conducătorului Organelor de drept din

stingă Nistrului, a fost expediată așa numită „OpueHmupoexa” orientare privind asistența la reținerea lui XXXXXX XXXXXX, care poate fi înarmat și poate oferi rezistență armată. Acest act oficial al IGP a MAI RM a fost emis de către ex-șef al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău, Sergiu Cociorva (confirmat prin declarație scrisă atașată la materialele procesului penal nr. xx din 18.02.2016), fiind expediat sub semnătură de primire în adresa președintelui-interimar al Comitetului Principal Vamal al Transnistriei, șef al serviciului de securitate internă din cadrul MAI PMR, XXXXXX XXXXXX. Ca urmare a acestei colaborări între structurile de forță din Republica Moldova și Transnistria, cet. XXXXXX XXXXXX a fost bătut și răpit din stânga Nistrului și adus forțat de către colaboratorii mascați din cadrul IGP, angajații Ministerului Afacerilor Interne RM, în Secția exercitare a urmăririi penale în cauze de criminalitate organizată și excepționale a Procuraturii Generale, în biroul procurorului Vladimir Moșneaga. Menționează apărarea, că conform răspunsului Vice-prim ministru, XXXXXX XXXXXX al Guvernului R. Moldova nr. xx-xx-xxxx din 13.08.2017, a fost concretizat că: „din anul 2014 și până în prezent în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană nu au fost semnate documente care să stabilească interacțiunea între structurile de drept de pe ambele maluri ale r. Nistru, astfel toate documente în domeniul colaborării au fost denunțate deja în anul 2003 din considerentul necorespunderii exigențelor în materia protecției drepturilor omului”. În așa fel, consideră că ex-procuror a PCCOCS, Vladimir Moșneaga și ex-șef al DP a mun. Chișinău, Sergiu Cociorva și alte persoane identificate cu ordin oficial din cadrul IGP MAI al RM, direct sunt implicate în maltratarea lui XXXXXX XXXXXX la 04.07.2014 în incinta Procuraturii Generale, pe adresa bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73. Or, conform procesului-verbal de percheziție corporală din 05.07.2014, efectuat de către polițist Butescu Vitalie, între orele 00:20 — 00:30 la izolatorul de Detenție al Direcției Poliție a mun. Chișinău, str. Tighina 6, la deținutul XXXXXX XXXXXX, a.n. xx.xx.xxxx, au fost depistate multiple leziuni corporale, vântătăi pe corp (copie actului a fost anexat). Așadar, procurorul urma să examineze plângerea în ordinea prevăzută de lege și anume în ordinea prevăzută de Codul de procedură penală, și doar după aceasta să dispună prin ordonanță motivată, care trebuie să fie legală și întemeiată, soluția ce va fi adoptată reieșind din ansamblul circumstanțelor cauzei și probelor acumulate. ”

Ca urmare, Denis Russu și av. Aliona Dragomir susțin, că procurorul Roman Moraru intenționat nu execută decizia instanței de judecată (irevocabilă).

Autorii susținerii solicită tragerea la răspundere disciplinară a procurorului/procurorilor din cadrul Procuraturii mun. Chișinău, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu în urma examinării procesului penal nr. xxpr/xx din 18.02.2016 privind pretenziile rele tratamente admise de către angajații organelor de drept în privința cet. Denis Russu, cet. XXXXXX XXXXXX, cet. XXXXXX XXXXXX și cet. XXXXXX XXXXXX, din motiv că există circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea procurorului/procurorilor vizați, deoarece, soluțiile adoptate referitoare la această cauză în care și-au expus opinia pentru neînceperea urmăririi penale, începând din anul 2021 - prezent, toate ordonanțele procurorului/procurorilor, au fost anulate de instanțele judecătorești, obligând să lichideze încălcările depistate.

Poziția procurorului Roman Moraru

„În gestiunea sa sa aflat procesul penal nr. xx din 18.02.2016, înregistrat în baza raportului procurorului Anatolie Pitel, pe faptul pretenziilor acțiuni de tratament inuman și degradant, tortură, comise de către reprezentanții organelor de drept în cadrul urmăririi penale, în privința lui Denis Russu, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, acuzați de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), art. 27, art. 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j) și art. 361 alin. (2) lit. c) din Codul penal.

La data de 11.07.2024 în cadrul procesului penal indicat, a adoptat soluția de neînceperea urmăririi penale și clasarea procesului penal din lipsa elementelor infracțiunii. Ne fiind de acord cu ordonanța dată petentul Russu Denis și reprezentantul acestuia avocatul Dragomir Aliona au contestat-o în ordinea controlului ierarhic superior prevăzut la art. 299¹ din Codul de procedură penală. La fel cu o plângere separată în acest sens s-a adresat și petiționarul XXXXXX XXXXXX, care a solicitat anularea ordonanței subsemnatului din 11.07.2024.

La data de 15.08.2024 și la 23.08.2024, respectiv, procurorul ierarhic superior Beiu Viorel, a

respins plângerile lui Russu Denis, Dragomir Aliona și XXXXXX XXXXXX ca neîntemeiate.

Ordonanța subsemnatului din 11.07.2024 și ordonanțele procurorului ierarhic superior din 15.08.2024 și 23.08.2024, au fost contestate de către petenți la judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Gorceac Alina, care la 18.10.2024 prin încheiere a respins plângerile înaintate împotriva actelor procurorilor.

Ulterior, încheierea menționată a fost contestată la Curtea de Apel Centru, și, prin Decizia din 03.06.2025, prima a fost casată, iar ordonanțele procuraturii din 11.07.2024, 15.08.2024 și din 23.08.2024 au fost declarate nule.

În Decizia instanței de Apel este menționat că: „Respectiv Colegiul atestă omisiunea organului de urmărire penală asupra solicitării victimei Denis Russu privind recunoașterea sa în calitate de parte vătămată; a ignorat declarațiile lui Denis Russu, prin care ultimul recunoaște că a fost martor ocular de aplicare torturii în privința lui XXXXXX XXXXXX și fiicei sale în incinta Procuraturii Generale (bd. Ștefan cel Mare, 73) la data de 04.07.2014; nu s-a expus asupra solicitării lui Denis Russu privind efectuarea unui „experiment” și „confruntarea” cu colaboratori a IGP MAI, care au făcut declarații cu privire la ridicarea armei de la Stăuceni; nu s-a expus asupra solicitării lui Denis Russu de a fi audiat de colaboratorii Serviciului (SIS), aceasta audierea victima a solicitat-o deja în anii 2022 - 2023 anume în fața judecătorului de instrucție Victor Rațoi; nu s-a expus, asupra folosirii pistoalelor-mitralieră la 04.07.2014, când colaboratorii BPDS „Fulger” au făcut mai multe trageri pe str. Xxx XXXXXXXXX din mun. Chișinău. Or, anume conform prevederilor Regulamentului de aplicare armamentului, după tragerea în plină stradă de oameni, procurorii cel puțin erau obligați să pornească dosarul penal, să audieze colaboratorii IGP MAI cu dispunerea efectuării expertizei balistice și trasologice; a ignorat cerințele legale ale victimei Denis Russu privind efectuarea unui experiment la fața locului; nu s-a expus asupra solicitării privind efectuarea unei expertize în privința lui XXXXXX XXXXXX, deoarece există probe care dovedesc maltratarea acestuia. Mai mult, XXXXXX XXXXXX deja a fost recunoscut de procurorul Sergiu Roșu în calitate de parte vătămată în cauză penală nr. XXXXXXXXX, când a fost răpit și torturat de la partea stângă a Nistrului, procurorul Roman Moraru nu a avut un rol activ la identificarea locului aflării atât a cet. XXXXXX XXXXXX, cât și a cet. XXXXXX XXXXXX, pentru a fi posibil audierea numiților, au fost ignorate de către procuror și de către instanța de fond probe atașate la materialele procesului cu privire la confirmarea faptei încarcerării lui Denis Russu de la 08.12.2017 până la 11.01.2019, la indicațiile procurorilor în colaborare cu angajații ANP, în celulă solitară de un singur, la etapă cercetării cauzei penale nr. XXXXXXXXX, nu a fost efectuată nici una din procedurile referitor la stabilirea adevărului semnat la procesul verbal de cercetare la fața locului, în regiunea Stăuceni (a fost ignorată cererea privind efectuarea acțiunii de confruntare) nu a fost efectuată cercetare la fața locului și experimentul (ignorând încheierea din 31.01.2022 a judecătorului Alina Gorceac); a fost ignorată solicitarea lui XXXXXX XXXXXX privind audierea suplimentară cu posibilitatea de a furniza probe video pentru a demonstra modul în care persoana iubită a fost supusă urmăririi penale ilegale pentru a exercita o influență psihologică asupra numitului, însă aceste circumstanțe nu au fost examinate de procuror, nici de procurorul ierarhic superior, prin urmare reiese că organul de urmărire penală nu a întreprins nici o acțiune pentru a verifica circumstanțele invocate de către Russu Denis, XXXXXX XXXXXX, și avocatul Aliona Dragomir în interesele petiționarilor Russu Denis, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX în plângerea sa”.

Ține să menționeze că, omisiunile depistate și menționate de către instanța de Apel, reflectate în Decizia din 03.06.2025, sunt preluate propriu zis din plângerile petenților, însă reieșind din volumul lucrului efectuat, constat că acțiunile indicate toate deja au fost executate de subsemnat în cadrul controalelor anterioare, despre care fapt, este argumentarea respectivă în ordonanțele de refuz în începerea urmăririi penale, în afara doar de audierea martorilor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, prezenți în momentul reținerii lui Russu Denis și XXXXXX XXXXXX, acțiuni solicitate de petenți.

În vederea efectuării acțiunilor date, au fost întreprinse măsuri legale, inclusiv prin intermediul angajaților poliției, față de care au fost puse sarcini pentru a identifica cele două persoane în vederea audierii lor.

În cadrul verificărilor de caz, am întreprins măsuri suplimentare în vederea constatării bănuielii rezonabile de săvârșirea infracțiunii. Au fost audiate suplimentar în calitate de victimă Russu Denis și XXXXXX XXXXXX, la fel în scopul audierii angajaților poliției, prezenți la reținerea petenților și anume XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX s-a constatat că aceștea se află peste hotarele țării. Au fost întreprinse măsuri prin intermediul poliției în vederea identificării

persoanelor cu numele XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, care se pretinde a fi locuitori a or. Sîngera din mun. Chișinău, însă la adoptarea soluției respective informații despre executarea acțiunilor solicitate nu au fost recepționate de procuror.

La moment ordonanța din 04.07.2025 este supusă controlului ierarhic superior în baza plângerii adresate de către Dragomir Aliona în ordinea prevăzută la art.299¹ din Codul de procedură penală.

Menționez că, după efectuarea acțiunilor de urmărire penală, care au fost analizate în coroborare cu măsurile întreprinse anterior în cadrul prezentului proces, în coraport cu cele invocate de reclamanti, acestea nu au infirmat și nu au răsturnat hotărârile procurorilor anterior adoptate de neînceperea urmăririi penale și clasarea procesului penal în circumstanțele date, nefiind constatate elementele infracțiunii, prevăzute de art.166¹ din Codul penal sau altei infracțiuni, ajungând la concluzia de emiterea unei hotărâri de neîncepere a urmăririi penale și clasarea procesului penal, concluzie, realizată prin ordonanța din 04.07.2025.

Curtea de Apel Centru în viziunea sa a specificat asupra unor omisiuni admise de către procuror, care urmează a fi înlăturate, însă menționez că toate întrebările petenților, au fost specificate și argumentate în ordonanța de refuz.

Mai mult ca atât, instanța indică, ca exemplu necesitatea audierii lui Russu Denis de către angajații Serviciului de Informații și Securitate. Această solicitare nu poate fi acceptată, deoarece în cadrul unui proces penal în care sunt reclamate acțiuni privind pretinsele rele tratamente, unica persoană, care este împuternicită să asculte sau audieze reclamantul, conform normelor procesual-penale, este procurorul.

La fel menționez că, de când mi s-a dispus (din anul 2021) verificările pe acest proces penal, am depus toată diligența și promptitudinea pentru a avea un răspuns clar la toate cele indicate de petenți și avocatul acestora, după care în baza probelor, care au fost acumulate, s-a dispus refuzul pornirii urmăririi penale. Ordonanța de refuz o consider legală, întemeiată bazată și argumentată pe probe, care urmează a fi menținută în cadrul controlului ierarhic superior și celui judiciar.

La fel, constat comportamentul tendențios exprimat prin plângerile înaintate procurorului, precum că acesta nu-și îndeplinește cu strictețe atribuțiile de serviciu și nu pornește o cauză penală, astfel cum o cere insistent Russu Denis și ceilalți petenți.

Consider că această poziție exprimată prin alegațiile lui Denis Russu, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX din plângerile adresate reprezintă o percepție proprie, subiectivă, care a rezultat din contextul oficial al urmăririi penale (cazul „XXXXX”) în cadrul căreia aceștia au avut statut procesual de învinuiți, inculpați, iar ulterior condamnați inclusiv și la detenție pe viață, ceea ce în mod iminent le-a cauzat un disconfort psihic caracteristic unor astfel de situații, care a accentuat ura în privința organelor de drept și reprezentanților acestora. Respectiv, toate aceste stări sunt capabile să determine reacții contradictorii și controversate a persoanei, care poate să ducă la perceperea subiectivă a informațiilor comunicate de către oficialii care i-au cercetat penal pe reclamanti sau a comportamentului acestora. Articolul 1 din Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (adoptată la New York 10.12.1984), prevede că: nu se consideră tortură durerea ori suferințele rezultate exclusiv din sancțiuni legale, inerente acestor sancțiuni sau ocazionate de ele.

Acesta denotă faptul că petentul depune plângeri privind pretinsele abateri disciplinare în privința fiecărui procuror, care a dispus hotărâri în ordinea art.274 din Codul de procedură penală pe acest proces.

Referitor la soluția dispusă, comunic că, la adoptarea hotărârii de refuz, am ajuns prin propria convingere analizând toate probele acumulate pe întregul proces penal, nu am avut nici un scop de a încălca drepturile petiționarilor la un proces echitabil, mai mult ca atât, hotărârea dată este cu drept de atac în ordinea controlului ierarhic superior, care la moment este contestată, hotărârea urmează a fi luată, precum și în ordinea de control judiciar, adică nu are efect juridic definitiv și irevocabil.

La fel, consider că nu am avut abateri la adoptarea acestei hotărâri de la legislația în vigoare și anume a Legii cu privire la Procuratură, care prevede că, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. Nu am fost de nimeni influențat sau promis să decid hotărârea dată, este propria mea convingere și opinie bazată pe lege în cazul dat, iar faptul că petenții nu sunt de acord cu soluția

dispusă, nu atestă neapărat și obligatoriu că ar fi admisă o abatere disciplinară din partea procurorului care a dispus-o.

Consider că soluția din 04.07.2025 a fost adoptată legal, în baza probelor ce au fost acumulate anterior și care au fost dobândite personal de mine.

Referitor la cele indicate în sesizarea depusă, împotriva acțiunilor întreprinse de mine în calitate de procuror, mă pot expune că nu am admis nici o abatere disciplinară, toate plângerile împotriva procurorilor, care au dispus soluții de neînceperea urmăririi penale pe prezentul proces penal, consider că au doar un singur suport și scop, de a se răzbuna prin orice formă asupra procurorilor, care întemeiat s-au expus asupra plângerilor despre rele tratamente și tortură, dispunând refuzul în pornirea urmăririi penale, adică contrar celor solicitate de petenți, care își doresc intentarea unei cauzei penale împotriva reprezentanților organelor de drept, care au descoperit și au documentat infracțiunile pentru care ultimii execută la moment pedepse penale, inclusiv cu detențiune pe viață.”

Poziția procurorului Ion Geru

„Prin dispoziția procurorului adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, Viorel Beiu din 06.03.2023, a fost dispusă desemnarea procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Ion Geru pentru participarea la examinarea și verificarea legalității încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06.03.2023 (judecător V. Rățoi) în cadrul procesului penal nr.xxpr/xx din 18.02.2016.

La 21.03.2023, a fost declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06.03.2023, (dosar nr.xx-xxx/2023 număr atribuit de instanța de judecată) privind ilegalitatea încheierii.

Prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 08.06.2023 a fost respins ca nefondat recursul declarat de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Ion Geru, și menținută fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06.03.2023, prin care a fost admisă plângerea avocatului Aliona Dragomir privind anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale și clasarea procesului penal a procurorului de caz și ordonanța procurorului ierarhic superior.

La 06.07.2023 Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău a fost înregistrată în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal fiind dispusă efectuarea controlului suplimentar procurorului Ion Geru.

În cadrul procesului penal vizat la efectuarea acțiunilor suplimentare au fost solicitate informații privind traversarea frontierei de stat la data de 18.07.2023 pentru perioada 2020-2023 a următoarelor persoane: Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx. În urma accesării informației privind frontiera de stat s-a stabilit că persoanele nominalizate nu erau la momentul verificării pe teritoriul Republicii Moldova.

De asemenea în cadrul procesului penal au fost chestionați pe cazul dat Xxxxxx Xxxxxx care în anul 2014 a deținut funcția de comandat de echipă Detașament Intervenții și Acțiuni Speciale (DIAS) nr.3, Grupa de luptă 1 și Xxxxxx Xxxxxx care în anul 2014 a deținut funcția de comandat grup de luptă al Detașamentului Intervenții și Acțiuni Speciale (DIAS), Grupa de luptă.

Tot în cadrul procesului penal vizat a fost audiat în calitate de martor Xxxxxx Xxxxxx care deținea la data audierii funcția de director adjunct al Penitenciarului nr.13 Chișinău începând cu 06.03.2023 însă în cadrul Penitenciarului activează din anul 2011 în diferite funcții.

De asemenea în cadrul procesului penal au fost verificate registrele de efectuare a apelurilor numerale și nominale a deținuților în izolatoarele de urmărire penală fiind stabilit că deținutul Russu Denis, s-a deținut în perioada 08.12.2017-11.01.2019, în celula xxx de unul singur.

La 21.07.2023 prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Ion Geru s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, în temeiul art.275 pct.3) din Codul de procedură penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea procesului penal, cu informarea persoanelor Denis Russu, Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx și a avocatului Aliona Dragomir.

La 07.08.2023, în adresa Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul Principal, a parvenit plângerea avocatului Aliona Dragomir, în interesele lui Denis Russu, Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, privind dezacordul cu ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale, emisă la 21.07.2023, de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal Ion

Geru, solicitându-se înlăturarea omisiunilor, anularea acesteia cu dispunerea pornirii urmăririi penale.

Tot, la 07.08.2023, în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, a parvenit plângerea cet. Denis Russu privind anularea ordonanței procurorului I. Geru din 21.07.2023 ca ilegală și neîntemeiată.

La 21.08.2023 prin ordonanța procurorului adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, Viorel Beiu, s-a dispus respingerea plângerilor înaintate de avocat Aliona Dragomir în interesele lui Denis Russu, XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX precum și plângerea lui Denis Russu din 07.08.2023, privind anularea ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale și clasarea procesului penal nr.xx din 18.02.2016 emisă la 21 iulie 2023, de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Ion Geru, ca neîntemeiată.

De asemenea, precizez că actele procedurale emise au fost atacate judecătorului de instrucție.

Ulterior procesul penal nr.xxpr/16 din 18.02.2016 a fost transmis spre examinare în continuare procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, V. Postovanu.

Astfel, reieșind din acțiunile de urmărire penală întreprinse și circumstanțele relatate în adresarea cet. Russu Denis Vladimir reprezentat prin avocat Aliona Dragomir, le consider unele convenționale din motiv că se referă la un dezacord cu acțiunile/inacțiunile procurorului care de fapt se contestă în modul și termenii stabiliți din Codul de procedură penală.”

Poziția procurorului Viorel Postovanu

”Conform rezoluției procurorului, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Viorel Beiu din 12.04.2024, în legătură cu aflarea procurorului Roman Moraru în concediu de odihnă anual, mi-a fost dispus examinarea încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Victor Rațoi din 05.04.2024, conform căreia a fost admisă parțial plângerea avocatului Aliona Dragomir, în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime a lui Russu Denis, XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, fiind declarată nulă ordonanța privind refuzul în începerea urmăririi penale din 21.07.2023, emisă de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul principal, Ion Geru.

Potrivit încheierii judecătorului de instrucție, citez „Analiza în ansamblu a datelor administrate indică la faptul că procurorul de caz a efectuat un control amplu al celor sesizate, expunând în ordonanța respectivă de refuz în pornirea urmăririi penale motivele pentru care a concluzionat necesitatea adoptării soluției date de procuror la circumstanțele sesizate”.

Totodată, conform încheierii, de către procuror n-au fost clarificate circumstanțele expuse de către petiționar și anume n-au fost examinate înregistrările video al momentului reținerii persoanelor Denis Russu, XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, înregistrări care sunt plasate și se conțin în spațiul „on line”.

Astfel, pentru împăturarea omisiunilor admise, în baza ordonanței de ridicare din 15.04.2024, de la avocatul Aliona Dragomir a fost ridicat un CD-R, pe care se conțin înregistrări audio-video, care în baza procesului verbal de examinare din 16.04.2024 au fost examinate, iar prin ordonanța din 16.04.2024 au fost recunoscute în calitate de mijloc material de probă cu anexarea și păstrarea la materialele procesului penal.

În continuare, analizând materialele procesului penal, probatoriul acumulat, am stabilit lipsa temeiurilor pentru pornirea urmăririi penale, faptele sesizate de către Russu Denis nu sau confirmat, respectiv prin ordonanța din 23.04.2024 am refuzat în începerea urmăririi penale.

Declar că la efectuarea urmăririi penale în cadrul procesului penal nr. xxpr/16 a acționat strict în conformitate cu legislația procesual penală, iar la adoptarea deciziei de refuz în pornirea urmăririi penale sa bazat strict pe cumulumul probelor acumulate în cadrul procesului penal, cât și subiectiv pe comportamentul și personalitatea pretinselor victime, circumstanțele și timpul când aceștia au sesizat despre preținsele acte de tortură și scopul urmărit de către aceștia.

Acțiunile persoanei Rusu Denis, interesele căruia sunt reprezentate de către avocatul Aliona Dragomir, le interpretez ca acțiune de răzbunare și intimidare a procurorilor care au investigat cazul pentru care acesta a fost condamnat la detenție pe viață.”

Poziția procurorului Viorel Beiu

”În gestiunea Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Principal se află procesul penal nr.xx din 18.02.2016, înregistrat în baza raportului procurorului Anatolie Pitel, pe faptul pretinselor acțiuni de tratament inuman și degradant, tortură, comise de către reprezentanții organelor de drept în cadrul urmăririi penale, în privința lui Denis Russu, Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, acuzați de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.283, 145 alin.(2) lit.a), b), d), g), i), j), art.27, art.145 alin.(2) lit.a), b), d), g), i), j) și art.361 alin.(2) lit.c) din Codul penal, fiind repartizat pentru examinare procurorului Roman Moraru.

Referitor la ordonanța din 26.06.2024, emisă în cadrul prezentului proces penal în calitatea procurorului ierarhic superior, Vă comunic că a fost adoptată pe baza plângerilor înaintate de către avocatul Dragomir Aliona și Russu Denis, care contestă ordonanța procurorului Viorel Postovanu din 23.04.2024 de refuzul începerii urmăririi penale și prin care a fost admisă în parte plângerile înaintate cu efectuarea a unor acțiuni noi solicitate de petenți și anume audierea unor martori, prezenți la fața locului în timpul reținerii lui Russu Denis și Xxxxxx Xxxxxx și a unor angajați a poliției, care au participat la reținerea acestora. În vederea realizării acestor acțiuni, de către procurorul de caz au fost întreprinse măsurile necesare și audiate persoanele indicate în sesizare.

La data de 11.07.2024 în cadrul procesului penal indicat, procurorul Roman Moraru, a adoptat soluția de neînceperea urmăririi penale și clasarea procesului penal din lipsa elementelor infracțiunii.

Nefiind de acord cu ordonanța dată petentul Russu Denis și reprezentantul acestuia avocatul Dragomir Aliona au contestat-o în ordinea controlului ierarhic superior, prevăzut la art.299¹ din Codul de procedură penală. La fel cu o plângere separată în acest sens s-a adresat și petiționarul Xxxxxx Xxxxxx, care a solicitat anularea ordonanței procurorului de caz din 11.07.2024.

La data de 15.08.2024 și la 23.08.2024, respectiv, procurorul ierarhic superior în numele meu, a respins plângerile lui Russu Denis, Dragomir Aliona și Xxxxxx Xxxxxx ca neîntemeiate, înaintate împotriva ordonanței procurorului Roman Moraru din 11.07.2024, deoarece ultimul la acel moment a întreprins toate măsurile necesare și s-a expus la toate solicitările invocate de petenți.

Ordonanța procurorului Roman Moraru din 11.07.2024 și ordonanțele adoptate de procuror în calitate de procuror ierarhic superior din 15.08.2024 și 23.08.2024, au fost contestate de către petenți la judecătoria de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Gorceac Alina, care la 18.10.2024 prin încheiere a respins plângerile înaintate împotriva actelor procurorilor, expunând poziția sa precum că cele din urmă urmează a fi respinse ca neîntemeiate, or ele (plângerile) au un caracter declarativ și nefondat, ori cele invocate de petiționar vin în contradicție cu faptele constatate de către procuror până la adoptarea soluției contestate. La fel instanța conchide că de către procuror fost examinată cauza sub toate aspectele, fiind respectat în acest sens dreptul la un proces echitabil și a unei anchete efective din partea statului.

La fel instanța a precizat că, în cadrul procesului penal au fost verificate și plângerile înaintate de către Xxxxxx Xxxxxx privind aplicarea armei de foc la reținere, procurorul explicând temeiurile și motivele adoptării ordonanței privitor la faptele menționate de petentul Xxxxxx Xxxxxx.

Ulterior, încheierea menționată a fost contestată la Curtea de Apel Centru, și, prin Decizia din 03.06.2025, prima a fost casată, iar ordonanțele procuraturii din 11.07.2024, 15.08.2024 și din 23.08.2024 au fost declarate nule.

La momentul actual se întreprind măsuri în vederea elucidării pretinselor omisiuni menționate în Decizia Curții de Apel Centru.

Consider că plângerile înaintate de petenți au un caracter declarativ și urmează a fi respinse ca neîntemeiate, deoarece procurorii de caz de fiecare dată au întreprins toate măsurile necesare în vederea îndeplinirii tuturor cerințelor indicate în sesizări de către petenți.”

Abaterile disciplinare pretins a fi comise de către procuror în opinia autorului sesizării

Autorii sesizării au indicat, în drept, comiterea de către procurori a unor abaterii disciplinare, prevăzute la art. 38 lit. a), lit.e¹) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Cadrul legal pertinent.

Codul de procedură penală

Articolul 27. Libera apreciere a probelor

Judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Articolul 286. Clasarea procesului penal

Clasarea procesului penal este actul de finalizare a oricăror acțiuni procesuale într-o cauză penală sau pe marginea unei sesizări cu privire la infracțiune. Clasarea procesului penal se dispune printr-o ordonanță motivată a procurorului, din oficiu sau la propunerea organului abilitat, fie concomitent cu încetarea urmăririi penale sau scoaterea integrală de sub urmărirea penală, fie când în cauza penală nu este bănuit sau învinuit și există una din circumstanțele prevăzute la art. 275 pct. 1)–3).

Codul penal

Articolul 166¹. Tortura, tratamentul inuman sau degradant

(1) Cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea personae

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite cu bună știință asupra unui minor sau asupra unei femei gravide ori profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor;

b) săvârșite asupra a 2 sau a mai multor persoane;

c) săvârșite de 2 sau de mai multe persoane;

d) săvârșite prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop;

e) săvârșite de o persoană cu funcție de răspundere sau de o persoană cu funcție de demnitate publică;

f) care din imprudență au cauzat o vătămare gravă sau medie integrității corporale sau sănătății;

g) care din imprudență au cauzat decesul persoanei sau sinuciderea acesteia

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(3) Tortura, adică orice faptă intenționată prin care se provoacă unei persoane o durere sau suferințe fizice sau psihice puternice cu scopul de a obține de la această persoană sau de la o persoană terță informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a exercita presiune asupra ei sau asupra unei terțe persoane, sau din orice alt motiv, bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere sau suferință este provocată de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres sau tacit al unei asemenea personae

se pedepsește cu închisoare de la 6 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 8 la 12 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (3):

a) săvârșite cu bună știință asupra unui minor sau asupra unei femei gravide ori profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor;

b) săvârșite asupra a 2 sau a mai multor persoane;

c) săvârșite de 2 sau de mai multe persoane;

d) săvârșite prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop;

e) săvârșite de o persoană cu funcție de răspundere sau de o persoană cu funcție de demnitate publică;

f) care din imprudență au cauzat o vătămare gravă sau medie integrității corporale sau sănătății;

g) care din imprudență au cauzat decesul persoanei sau sinuciderea acesteia

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Cu referire la constatările Inspecției Procurorilor

Ab initio

Prezenta sesizarea se referă la faptele procurorilor vizați care instrumentează procesul penal nr.xxpr/16 din 18.02.2016, pe faptul pretinselor acțiuni de tratament inuman și degradant și tortură, comise de către reprezentanții organelor de drept în privința lui Denis Russu, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, acuzați de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.283, 145 alin.(2) lit.a), b), d), g), i), j), art.27, art.145 alin.(2) lit.a), b), d), g), i), j) și art.361 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

Inspecția procurorilor reține, că acțiunile procurorilor Nicolae Pîrau și Roman Moraru (vizați în sesizare) întreprinse pînă la data de 02.08.2022² ce țin de instrumentarea procesul penal nr.xx/16 din 18.02.2016 au constituit obiect al procedurilor disciplinare anterioare³, pornite în baza sesizărilor lui Russu Denis și av.Aliona Dragomir.

În prezenta sesizare se invocă ineficiența investigării faptelor și circumstanțelor cu privire la relele tratamente și tortură, pretins a fi aplicate față de Denis Russu, cât și alte persoane, ale căror drepturi sunt apărare de avocata Aliona Dragomir (e.g. XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX).

Pe cînd, sesizarea este depusă de către Denis Russu și avocata Aliona Dragomir, ultima indicînd expres, că acționează drept reprezentant al petiționarului Denis Russu.

Din această perspectivă, Inspecția procurorilor observă interesul în adresarea prezentei sesizări *doar* de partea lui Denis Russu, în vederea examinării sub aspect disciplinar a acțiunilor/inacțiunilor procurorilor care au investigat procesul penal nr.xxpr/16 din 18.02.2016.

Din acest considerent, verificării disciplinare vor fi supuse faptele procurorilor vizați ce pot constitui abateri disciplinare, în raport *doar* cu investigarea relelor tratamente și tortură, pretins a fi aplicate *numai* față de Denis Russu – titular al sesizării.

² Ordonanța de neîncepere a urmăririi penale și clasare a procesului penal nr.17/16, emisă de procurorul Roman Moraru

³ Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-68/21 din 18.06.2021; Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-80/2025 din 20.03.2025 și nr.1-164/2025 din 30.04.2025

De asemenea, în prezenta sesizare se invocă ineficiența investigațiilor cu referire la fapte și circumstanțe ce excedă faptele de rele tratamente și tortură, pretins a fi aplicate față de Denis Russu, în special:

- Denis Russu, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX nu au fost recunoscuți părți vătămate;

- au fost ignorate declarațiile lui Denis Russu referitoare aplicarea torturii în privința lui XXXXXX XXXXXX și fiicei acestuia;

- au fost ignorate solicitările lui Denis Russu cu privire la efectuarea ”experiment” și ”confruntare” cu colaboratorii IGP MAI care au făcut declarații false cu privire la ridicarea armei de la Stăuceni;

- nu s-a expus (*procurorul, n.a.*), din care motiv nu a fost pornită cauză penală pe faptul folosirii pistoalelor-mitralieră la 04.07.2014, data la care Denis Russu a fost reținut fizic în cauza penală XXXXXXXXXX (denumită generic XXXXX);

- nu s-a cercetat suplimentar fapta apariției și dispariției din probele dosarului penal a armei de foc de model XXXXXXXX;

- nu s-a audiat martorul XXXXXX XXXXXX privitor la circumstanțele ”munițiilor aruncate în casa părinților lui Denis Russu.

Astfel, Inspecția procurorilor va analiza distinct de toate cele invocate în sesizare, doar faptele ce pot constitui abatere disciplinară a procurorului ce au afectat drepturile și interesele doar a lui Denis Russu și doar sub aspect de investigație ineficientă din partea procurorilor a faptelor de tortură și rele tratamente, pretins admise doar față de titularul sesizării disciplinare. Însă, sub rezervă, vor fi supuse verificării disciplinare unele aspecte, asupra cărora se va face expres mențiune, în continuare.

Secundo

Din analiza circumstanțelor invocate în sesizare și conținutul actelor procesuale emise în cadrul procesului penal nr.xxpr/16 s-au identificat următoarele pretinse rele tratamente față de Denis Russu, care au fost și/sau continuă a fi obiect al investigațiilor:

- aplicarea armei de foc, exprimate prin efectuarea împușcăturilor în direcția lui D.Russu, prin ce i-a fost cauzată o traumă psihologică, precum și suferințe fizice prin impunerea de a sta cu capul rezemat de perete, dar la o distanță de 1 m și cu mâinile încătușate la spate, în procesul reținerii din 04.07.2014 lângă construcția de pe str.XXXXXXXXXX x/xx;

- amenințarea făcută de către procurorul Corneliu Bratunov, precum că are indicația de a aplica tortura față de el și violență față de sora sa, acțiune făcută în cadrul procedurii de audiere a lui Denis Russu;

- amenințarea de a aplica violență față de Denis Russu, făcută de către procurorul Alexandru Caraman și Vladimir Moșneaga;

- izolarea timp de 10 zile într-o cameră de izolare a P-13, în timpul deținerii în arest în cauza penală nr.XXXXXXXX, acțiune făcută de către angajații ANP XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX;

- amenințările din partea angajatului ANP XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, de natură să-l convingă pe D.Russu să uite de pistolul XXXXXX-xx nr.XXX xxx, ridicat în cadrul percheziției din 05.07.2014 în cadrul cauzei penale nr.XXXXXXXX;

- amenințările din partea procurorului Denis Rotaru și a colonelului de poliție XXXXXX XXXXXX în cadrul audierii lui Denis Russu după reținerea din 01.03.2016, în cadrul

cauzei penale nr. XXXXXXXXX, referitor la posibilitatea ca la părinți acestuia vor fi depistate substanțe interzise, pentru a-l determina pe D.Russu să nu facă plângeri;
-deținerea lui Denis Russu în izolatorul Penitenciarului nr.13 în perioada 08.12.2017 -11.09.2019 la indicat proc.Denis Rotaru;

Drept punct de reper, pentru a delimita întinderea omisiunilor procurorilor în investigarea pretinselor rele tratamente față de Denis Russu urmează a fi luat constatările Curții de Apel Centru din 03.06.2025. Or, aceasta este ultima hotărâre judecătorească, prin care procurorul de caz a fost obligat să lichideze încălcările depistate, cu privire la investigarea procesului penal nr.xxpr/16.

Totodată, din șirul de *"deficiențe și omisiuni ale procurorilor la investigarea procesului penal nr.xxpr/16"*, invocate de Denis Russu și av.Aliona Dragomir în prezenta sesizare, la etapa examinării plîngerilor în ordinea art.313 al.(6) Cod de procedură penală (03.06.2025) instanța de recurs le-a reținut doar pe cele,- indicate la pct.11 al deciziei din 03.06.2025. Rezultă, că o parte din pretinsele relele tratamente față de Denis Russu au fost cercetate și procurorii au dat aprecierea cuvenită probatoriului.

Astfel, referitor la: *amenințarea făcută de către procurorul Corneliu Bratunov, precum că are indicația de a aplica tortura față de el și violență față de sora sa, acțiune făcută în cadrul procedurii de audiere a lui Denis Russu; amenințarea de a aplica violență față de Denis Russu, făcută de către procurorul Alexandru Caraman și Vladimir Moșneaga; amenințările din partea procurorului Denis Rotaru și a colonelului de poliție XXXXXX XXXXXX în cadrul audierii lui Denis Russu după reținerea din 01.03.2016, în cadrul cauzei penale nr. XXXXXXXXX, referitor la posibilitatea ca la părinți acestuia vor fi depistate substanțe interzise, pentru a-l determina pe D.Russu să nu facă plângeri,-* Curtea de Apel Centru în decizia din 03.06.2025 nu a fost făcute vreo mențiune, prin care să indice la ineficiența investigațiilor acestor fapte. Nici din cuprins plîngerilor lui Denis Russu și av.Aliona Dragomir, redată în cuprinsul deciziei instanței de recurs din 03.06.2025 nu rezultă a fi invocate faptele indicate *supra*.

Referitor la pretinsele relele tratamente/tortura admise la reținerea din 04.07.2014 a lui Denis Russu, în care autorii sesizării pretind că procurorii au omis să efectueze acțiuni de audiere a colaboratorilor BPDS "Fulger" XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, precum și a martorilor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, iar Curtea de Apel Centru în decizia din 03.06.2025 a atestat, că procurorul Roman Moraru nu a avut un rol activ la identificarea locului aflării a cet. XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, pentru a fi posibilă audierea lor:

➤ Urmează a fi punctat, întâi de toate, că Denis Russu și XXXXXX XXXXXX au fost reținuți în ziua respectivă lângă o clădire în construcție (șantier) de pe str. XXXXXXXXXXXX x/xx din mun.Chișinău.

➤ Reținerea lui XXXXXX XXXXXX din 04.07.2014 și a lui XXXXXX XXXXXX reprezintă fapte (episoade) separate.

➤ La reținerea lui Denis Russu împreună cu XXXXXX XXXXXX nu au participat locotenentul de poliție XXXXXX XXXXXX, sergentului de poliție XXXXXX XXXXXX, (acestea au participat la reținerea lui XXXXXX XXXXXX). Este evident, că acțiunile lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX nu sunt în nicio legătură cauzală cu pretinsele rele tratamente (tortură) față de Denis Russu. Astfel nu este clar care ar fi relevanța asupra eficienței/ineficienței anchetei, a declarațiilor polițiștilor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX în raport cu interesul legitim a lui Denis Russu vis-a-vis de pretinsa sa tortura (a se vedea ordonanța R.Moraru din 02.08.2022 pag.36).

➤ La reținerea lui Denis Russu împreună cu XXXXXX XXXXXX la 04.07.2014 au participat polițiștii XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX. Din acestea, numai XXXXXX XXXXXX nu a fost audiat, procurorul de caz identificând, că numitul se află peste hotarele țării.

➤ La reținerea lui Denis Russu împreună cu XXXXXX XXXXXX la 04.07.2014 au fost îndetificați martori oculari, muncitorii de șantier XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX. XXXXXX XXXXXX a fost audiat asupra circumstanțelor reținerii lui Denis Russu din 04.07.2014, menționând că în momentul derulării evenimentelor era împreună cu XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX.

➤ Procurorii au ridicat și examinat înregistrările video a reținerii lui Denis Russu la 04.07.2014.

Astfel, cu referire *omisiunea* procurorului de a audia toate persoanele implicate, în evidență se pune faptul, că o investigație eficientă nu este o obligație de rezultat, ci una de mijloace: autoritățile trebuia să ia măsurile rezonabile care le sunt disponibile, pentru a obține probele ce se referă la incidentul în cauză⁴. Procurorii nu au identificat, nici Denis Rusu sau av. Aliona Dragomir nu au invocat probleme de credibilitate asupra declarațiilor martorului XXXXXX XXXXXX, și din care motiv se insistă și pe audierea lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX. Totodată, procurorul a întreprins măsuri, delegând sarcini poliției de a identifica persoanele date, care se presupune a fi locuit în or. Sîngera, mun. Chișinău⁵.

Astfel se identifică aspecte ce țin de profunzimea investigațiilor și întinderea ei sub aspect al concluziei și oportunității.

Cu referire la investigarea faptelor de izolare a lui Denis Russu timp de 10 zile într-o cameră de izolare a P-13, în timpul deținerii în arest în cauza penală nr. XXXXXXXX și deținerii lui Denis Russu în izolatorul Penitenciarului nr.13 în perioada 08.12.2017-11.09.2019 la indicat procurorului Denis Rotaru, lucrările procesului penal indică, că au fost audiate persoanele vizate, cât și cele identificate a avea tangență circumstanțelor invocate.

În această parte se identifică aspecte ce țin de profunzimea investigațiilor și întinderea ei sub aspect al concluziei și oportunității, precum și aprecierea probatoriului administrat.

Distinct de analizele făcute mai sus, Inspekția procurorilor va da apreciere sub aspect disciplinar a acțiunilor procurorului Roman Moraru în raport cu unele constatări ale Curții de Apel Centru din 03.06.2025, prin care a fost anulată ordonanța sa din 11.07.2024 de refuz în pornirea urmăririi penale și obligarea procurorului să lichideze încălcările depistate.

Printre "încălcările depistate" instanța de recurs în decizia sa din 03.06.2025 a constatat⁶ *omisiunea organului de urmărire penală asupra solicitării victimei Denis Russu privind recunoașterea sa în calitate de parte vătămată; omisiunea de a se expune asupra solicitării lui Denis Russu privind efectuarea unui "experiment" și "confruntare" cu colaboratorii IGP MAI*

În această parte, decizia Curții de Apel Centru din 03.06.2025 nu conciliază cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06.03.2023, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08.06.2023, *prin care au fost respinse ca neîntemeiate solicitările de a se recunoaște [...], [...], [...] și Denis Russu în calitate de*

⁴ Vezi Jaloud v. Olanda [MC], nr.47708/08, §186, CEDO 2014; T. Veretca v. Republica Moldova, nr.70671/12, §31, CEDO 2018

⁵ vezi ordonanța de neîncepere a urmăririi penale și clasare a procesului penal din 04.07.2025, pag.38

⁶ Vezi pct.11 alin.4 din Decizia Curții de Apel Centru din 03.06.2025. dosar nr.10r-1430/24

parte vătămată, recunoașterea acțiunii civile și efectuarea acțiunii de confruntare pe marginea examinării procesului penal, pornit pe faptul pretinselor acțiuni de tortură în privința lui [...], [...],[...] și Denis Russu în timpul acțiunilor de reținere și audiere în cadrul cauzei penale nr. XXXXXXXX.

La fel, decizia Curții de Apel Centru din 03.06.2025, în partea constatatoare "omisiunilor organului de urmărire penală" indicate *supra* nu conciliază nici cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 05.04.2024⁷, prin care plîngerea av.Aliona Dragomir în interesele [...], [...],[...] și cea a lui Denis Russu în partea respectivă a fost respinsă.

Cu referire la "experiment", potrivit art.123 al.(1) Cod de procedură penală, *în scopul verificării și precizării datelor ce au importanță pentru cauza penală și care pot fi reproduse în condițiile efectuării unor experimente și a altor activități de investigații, organul de urmărire penală este în drept să efectueze un experiment în procedura de urmărire penală.* Din norma de procedură enunțată se deduce, că experimentul poate fi efectuat doar în cadrul urmăririi penale.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor

Conform art. 41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

În procesul de verificare disciplinară, inspectorul nu își poate aroga competențe ale procurorului ierarhic superior, fiind în imposibilitate să le substituie, iar aprecierile acestuia nu pot exceda constatările învestite cu autoritatea lucrului judecat. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile, motiv pentru care, angajarea unei răspunderi disciplinare este inadmisibilă.

Remediul principal pentru înlăturarea omisiunilor, inclusiv atunci când se pretinde ineficiența unei anchete, este exercitarea căilor de atac și aplicarea la timp a normelor procesuale ce se impun, iar anularea unei hotărâri sau constatarea caracterului incomplet a unor acte de procedură nu înseamnă în mod automat că procurorul nu a acționat într-un mod profesionist și în strictă conformitate cu legea.

Potrivit jurisprudenței constante a Colegiului de disciplină și etică, angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

La rândul său, Consiliul Superior al Procurorilor, a dezvoltat această jurisprudență punctând, că pot atrage răspunderea disciplinară numai acele acțiuni ale procurorilor, care au un caracter evident și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale. Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă, ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni.

Din perspectivă jurisprudențială este evident, că omisiunile admise într-un proces

⁷ Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05.04.2024 este irevocabilă, prin efectul neatacării.

penal trebuie să poată fi corectate și înlăturate prin intermediul căilor de atac sau a altor proceduri legale și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a procurorului. Or, rolul căilor de atac și anumite prevederile din Codul de procedură penală sunt anume pentru a înlătura omisiunile organului de urmărire penală și a procurorului ierarhic inferior. În calitate de excepții, pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, procurorul care efectuează/conduce urmărirea penală a acționat cu rea-voință sau a admis o omisiune gravă care a prejudiciat grav interesul justiției, inclusiv drepturile și interesele părților în proces.

Conform prevederilor art. 3 alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

Urmare a verificării celor invocate în sesizare și materialului probatoriu administrat, Inspecția procurorilor nu a identificat în acțiunile procurorilor Roman Moraru, Ion Geru, Viorel Postovanu și Viorel Beiu fapte, care ar putea constitui abateri disciplinare, prevăzute de art. 38 lit. a), lit.e¹) din Legea nr.3/16 cu privire la Procuratură

Constatarea Colegiului de disciplină și etică

Colegiul de disciplină și etică reține că procedura de citare a părților pentru ședința din 23.01.2026 a fost realizată cu respectarea Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, fiind asigurate garanțiile procedurale de informare, participare și exercitare a drepturilor procesuale aferente examinării contestației.

În ședința Colegiului, Inspecția Procurorilor a fost reprezentată de către inspectorul Iurie Caraman, care a solicitat menținerea Deciziei din 29.08.2025 de încetare a procedurii disciplinare, ca fiind legală și întemeiată.

În ședința enunțată supra, avocatul Aliona Dragomir a solicitat examinarea contestației în lipsa sa, iar petentul Denis Russu, prin videoconferință, a susținut în totalitate contestația depusă de către avocatul său.

Dintre procurorii vizați în sesizarea disciplinară, procurorul Roman Moraru a depus referință scrisă, prin care a menționat că soluția din 13.08.2025 a fost adoptată legal, în baza probelor acumulate anterior.

Ceilalți procurori vizați, deși au fost notificați despre data și ora ședinței, nu au depus puncte de vedere suplimentare, însă din materialele procedurii disciplinare rezultă că aceștia au formulat explicații detaliate în cadrul verificării efectuate de Inspecția Procurorilor.

Referitor la procurorul Viorel Beiu, Colegiul reține că, fiind membru al CDE și totodată vizat în contestație, acesta și-a declarat abținerea de la examinarea cauzei, părăsind sala de ședințe, în conformitate cu principiile imparțialității și evitării conflictului de interese.

Examinând contestația avocatului Aliona Dragomir, în interesele lui Denis Russu, împotriva Deciziei Inspecției Procurorilor din 29.08.2025, Colegiul constată că, în esență, contestatoarea solicită constatarea abaterilor disciplinare pretins comise de procurorii vizați în procesul penal nr. xxpr/16 din 18.02.2016, invocând, în principal, faptul că mai multe ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale și actele procurorilor ierarhic superior au fost anulate de instanțele de judecată, iar pretinsele omisiuni nu ar fi fost lichidate în mod efectiv.

În acest context, Colegiul subliniază o distincție de principiu, indispensabilă delimitării competențelor: dezacordul față de o soluție procesuală, inclusiv anularea acesteia pe calea controlului ierarhic sau judiciar, nu echivalează, prin sine, cu existența unei abateri disciplinare.

Examinarea disciplinară nu se confundă cu controlul de legalitate și temeinicie al actelor procesuale, iar Colegiul nu substituie procurorul ierarhic superior și nici instanța de judecată.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă îndeplinirii cumulative a condițiilor generale privind fapta, vinovăția și legătura de cauzalitate, iar vinovăția, în sensul Legii nr. 3/2016, trebuie să fie constatată cert, pe baza probatoriului, sub forma intenției ori a neglijenței grave.

Acest prag exclude, în mod necesar, angajarea răspunderii disciplinare pentru simple erori de apreciere, omisiuni remediabile pe căile legale de atac ori soluții procesuale susceptibile de interpretări, în lipsa demonstrației unei conduite culpabile calificate.

Din materialele procedurii disciplinare rezultă că procesul penal nr. xxpr/16 are un parcurs procedural îndelungat și complex, în care actele procurorilor au fost supuse succesiv și repetat controlului ierarhic, în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală, precum și controlului judiciar, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

Din această perspectivă, însăși dinamica cauzei confirmă că mecanismul utilizat de părți a fost constant cel prevăzut de lege: contestare – verificare – anulare sau menținere – reluare – emitere a unui nou act, adică exact mecanismul procesual conceput pentru corectarea eventualelor omisiuni și garantarea drepturilor procesuale.

Colegiul notează în mod special că, pe parcursul examinării cauzei, au existat situații distincte de anulare în control ierarhic, inclusiv anularea ca prematură a unei ordonanțe de refuz și anularea unei alte ordonanțe cu reluarea investigațiilor și formularea unor indicații concrete de verificare.

Ulterior, au existat situații de menținere, în control ierarhic, a soluțiilor de refuz, atunci când procurorul ierarhic superior a apreciat, în baza materialelor administrate, că indicațiile au fost executate, iar soluția adoptată este motivată.

Actele respective au fost supuse și controlului judiciar, instanțele intervenind, la anumite etape, prin anulări și obligații de remediere.

Din materialele procedurii disciplinare rezultă că, în vederea verificării exhaustive a susținerilor petentului Denis Russu privind preținse rele tratamente, procurorii au întreprins un ansamblu coerent și verificabil de acțiuni procesuale.

Au fost examinate circumstanțele reținerii din 04.07.2014, inclusiv sub aspectul preținsei utilizării a armei de foc de către colaboratorii de poliție, au fost verificate datele oficiale disponibile, declarațiile persoanelor implicate și materialele probatorii existente.

De asemenea, procurorii au dispus și efectuat acțiuni de administrare a probelor, inclusiv ridicarea și examinarea suporturilor audio-video relevante, recunoscute în calitate de mijloace materiale de probă, corelarea acestora cu celelalte probe administrate, audierea suplimentară a petentului și verificarea posibilității audierii altor persoane indicate în plângeri.

Au fost întreprinse demersuri pentru identificarea și localizarea unor martori prețiși, precum și verificări privind aflarea peste hotarele Republicii Moldova a unor persoane indicate, aspecte care țin de posibilitatea obiectivă de administrare a probelor.

Colegiul constată că aceste acțiuni nu au avut un caracter formal sau declarativ, ci au urmărit verificarea efectivă a fiecărui capăt esențial al plângerilor formulate, inclusiv ulterior intervențiilor instanțelor de judecată.

Procurorii au reacționat la observațiile instanțelor și ale procurorilor ierarhic superior, au completat materialul probator și au reluat examinarea faptelor în limitele cadrului procesual existent, fără a se limita la reiterarea mecanică a unor concluzii anterioare.

În acest context, Colegiul subliniază că obligația statului și a procurorului de a efectua o anchetă efectivă este o obligație de diligență și de mijloace, nu o obligație de rezultat.

Standardul anchetei efective presupune întreprinderea unor măsuri rezonabile, adecvate și proporționale pentru clarificarea faptelor, iar nu atingerea obligatorie a unei soluții dorite de petent. Or, din materialele procedurii disciplinare nu rezultă că procurorii ar fi refuzat să investigheze, ar fi ignorat intenționat probe ori ar fi acționat cu neglijență gravă în administrarea și aprecierea acestora.

Prin urmare, simpla existență a unor anulări, chiar repetate, nu poate substitui analiza esențială din plan disciplinar, respectiv dacă există probe certe ale intenției sau neglijenței grave.

Nulitatea ori anularea unui act procesual, constatate în cadrul controlului judiciar, au finalități proprii procesului penal – remedierea omisiunilor și garantarea drepturilor procesuale – în timp ce răspunderea disciplinară presupune o analiză distinctă, centrată pe conduita procurorului și pe forma vinovăției calificate.

Colegiul notează în mod special că, în raport cu procurorul ierarhic superior Viorel Beiu (vizat în contestație), din materialele prezentate rezultă o intervenție ierarhică efectivă și diferențiată, nu una formală: acesta a exercitat control ierarhic în mod real, inclusiv prin anularea ordonanțelor de refuz ale procurorului de caz în două rânduri (inclusiv sub motivul caracterului prematur și/sau necesității reluării investigațiilor), stabilind indicații concrete pentru completarea verificărilor.

Ulterior, numai după ce procurorul de caz a întreprins măsurile și a executat indicațiile formulate în cadrul controlului ierarhic, procurorul ierarhic a examinat plângerile în ordinea art. 299¹ CPP și a emis ordonanțe de respingere, apreciind, la momentul respectiv, că acțiunile indicate au fost realizate și că soluția este argumentată pe materialele acumulate.

Totodată, Colegiul reține că, după intervenția instanței de apel (Decizia Curții de Apel Centru din 03.06.2025), procurorul de caz a continuat investigațiile și a emis un nou act procesual, ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale, menținută prin ordonanța din 07.10.2025 de către procurorul ierarhic superior, Oleg Afanasii.

Colegiul reține că nulitatea ori anularea unui act procesual, constatate în cadrul controlului judiciar, au finalități proprii procesului penal: remedierea omisiunilor, garantarea drepturilor procesuale, obligarea la completarea investigațiilor.

În schimb, răspunderea disciplinară presupune o analiză distinctă, centrată pe conduita procurorului, pe forma vinovăției și pe abaterea tipică prevăzută de lege.

Altfel spus, ceea ce poate constitui o omisiune remediabilă în controlul ierarhic/judiciar nu devine, automat, abatere disciplinară, în lipsa constatării unei conduite culpabile calificate.

Tocmai de aceea, sancțiunea disciplinară intervine doar în situațiile în care acțiunile/inacțiunile procurorului sunt vădit nejustificate, lipsite de orice suport rațional

și realizate cu intenție ori cu o neglijență de o gravitate evidentă, iar o asemenea concluzie trebuie să rezulte din probe certe.

În ceea ce privește abaterile invocate (art. 38 lit. a) și lit. e¹) din Legea nr. 3/2016), Colegiul constată următoarele.

Art. 38 lit. a) – îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu: materialele procedurii disciplinare atestă o activitate procesuală desfășurată în cadrul mecanismelor legale, cu emiterea de acte, reacții la plângeri, exercitarea controlului ierarhic și supunerea actelor controlului judiciar, inclusiv prin întreprinderea de acțiuni de verificare și administrare a probelor ca urmare a remiterilor.

Art. 38 lit. e¹) – acțiuni/inacțiuni prin care, cu intenție ori din neglijență gravă, au fost încălcate drepturi și libertăți fundamentale: pentru reținerea acestei abateri nu este suficientă invocarea generică a dreptului la anchetă efectivă sau a unor omisiuni constatate în controlul judiciar, ci este necesară demonstrarea că procurorul a acționat cu intenție ori neglijență gravă, iar încălcarea dreptului fundamental este rezultatul direct al conduitei culpabile calificate.

În cauză, din materialele procedurii disciplinare nu rezultă probe care să ateste că procurorii ar fi urmărit, intenționat, împiedicarea anchetei ori că ar fi manifestat o neglijență de o gravitate evidentă; dimpotrivă, se confirmă întreprinderea unor acțiuni procesuale și verificări orientate spre clarificarea faptelor invocate, inclusiv după intervențiile controlului ierarhic și judiciar.

În acest context, Colegiul constată că Decizia Inspecției Procurorilor din 29.08.2025 se întemeiază pe reperele corecte ale răspunderii disciplinare și că, în raport cu materialele procedurii disciplinare, cu pozițiile părților în mod cert, lipsa în acțiunile procurorilor Roman Moraru, Ion Geru, Viorel Postovanu și Viorel Beiu a abaterilor disciplinare prevăzute de lege.

În consecință, contestația avocatului Aliona Dragomir, în interesele lui Denis Russu, împotriva Deciziei Inspecției Procurorilor din 29.08.2025 urmează a fi respinsă, cu menținerea Deciziei contestate.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea nr.3/16 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.84 alin.(1) lit.a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-437/16 din 23.12.2025, Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge ca neîntemeiată contestația avocatului Aliona Dragomir, în interesele lui Denis Russu și a menține Decizia Inspecției procurorilor din 29 august 2025, de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura Chișinău, Roman Moraru, Ion Geru, Viorel Postovanu și adjunctului-interimar al procurorului șef al Procuraturii mun. Chișinău, Viorel Beiu, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

2. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului în termen de 15 zile lucrătoare de la data pronunțării.

**Președintele Colegiului
de disciplină și etică**

semnat

Alexandru LOZAN